

Projekt Smart logistik - moderní výuka logistiky, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0110
 Příjemce: Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice, Hlavní 114, 362 63 Dalovice
 Autor materiálu: Ing. Dagmar Pecháčková
 Název materiálu: VY_32_INOVACE_05.04_PP_Věcná práva
 Ročník: 4.
 Vzdělávací oblast / téma: Právo/občanský zákoník - Věcná práva k cizím věcem
 Datum (období) tvorby: 16.1.2013
 Anotace: materiál je určen žákům 4. roč. - k jejich motivaci osvojit si znalosti oblasti vlastnických práv. Žáci se seznámí s právním pojmem věcná práva k cizím věcem. Dokážou rozlišit vznik a zánik věcného břemene, zástavy a zadržovacího práva. Pomocí IT zodpoví základní otázky.

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní stránka

Klíčová slova:
 věcná břemena, zástavní právo, zadržovací právo, pohledávka, zajištění

V 27-9:22

Věcná práva k cizím věcem

věcná břemena	omezuje vlastníka nemovitosti
zástavní právo	slouží k zajištění pohledávky
zadržovací právo	slouží k zajištění pohledávky

I 23-18:08

Věcná břemena

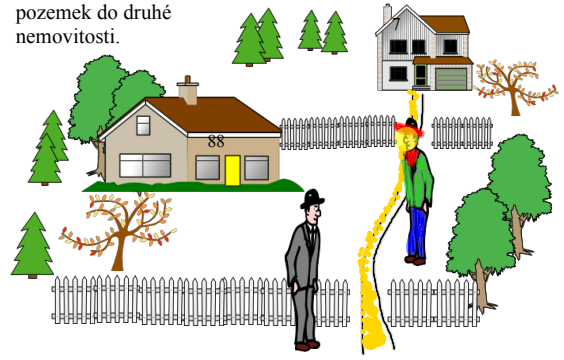
Omezují vlastníka nemovitosti ve prospěch někoho jiného tak, že vlastník je povinen:

něco trpět	např. cestu přes svůj pozemek
něčeho se zdržet	např. stavby na svém pozemku
nebo něco konat	např. pečovat o studnu na svém pozemku

I 23-18:08

Vlastník bližší nemovitosti musí trpět cestu přes svůj pozemek do druhé nemovitosti.

I 23-18:36

Vlastník nemovitosti č. 88 musí nechat bydlet doživotně pana Nováka v domě.

II 3-14:17

Vlastník bližší nemovitosti č. 88 se musí starat o studnu, kterou užívají i vlastníci ostatních nemovitostí.

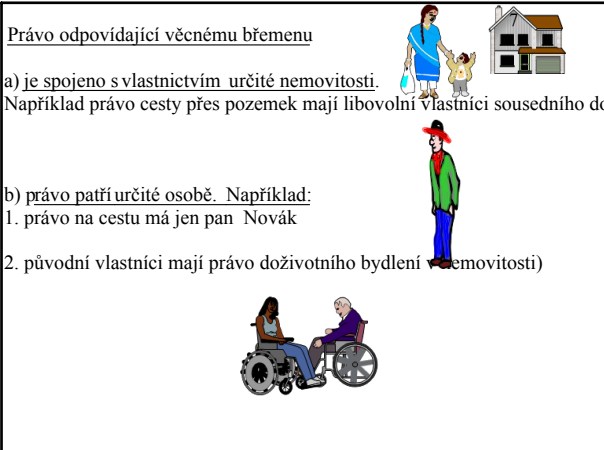
I 23-18:36

Právo odpovídající věcnému břemenu

a) je spojeno s vlastnictvím určité nemovitosti.
Například právo cesty přes pozemek mají libovolní vlastníci sousedního domu

b) právo patří určité osobě. Například:

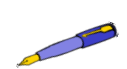
- právo na cestu má jen pan Novák
- původní vlastníci mají právo doživotního bydlení v nemovitosti

I 23-19:14

Věcná břemena vznikají většinou: písemnými smlouvami nebo v dědickém řízení, toto právo lze získat také vydržením.

K právní účinnosti vzniku a zániku věcných břemen se vyžaduje vklad do katastru.

I 23-19:32

Zástavní právo

Zástava je v ěc určena k zajištění pohledávky.

Zástavní právo - umožňuje věřiteli domáhat se uspokojení své pohledávky ze zástavy, jestliže dlužník včas nesplní svůj dluh.

Je to dvoustranný akt

I 23-19:32

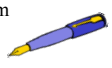
Vzniká písemnou smlouvou mezi věřitelem a dlužníkem (zástavní smlouva), dědickou dohodou, ze zákona.

Zastavena může být hmotná věc i pohledávka - např. týkající se zaplacení peněžité částky.

Zástavní právo k movité věci vzniká jejím odevzdáním zástavnému věřiteli nebo třetí osobě dle zástavní smlouvy.

Zástavní právo k nemovitostem, bytům, nebytovým prostorům vzniká vkladem do katastru. Zastavení nemovitosti se nazývá hypotéka.

Zástavní právo k pohledávce vzniká uzavřením smlouvy.

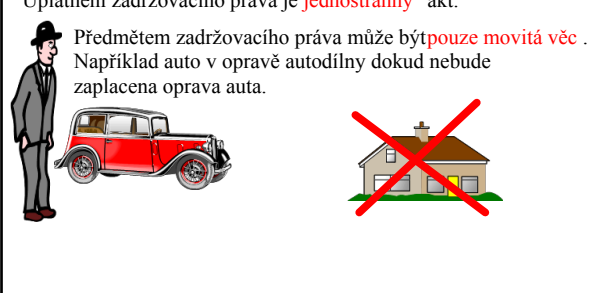
I 23-19:40

Zadržovací právo

Je to zadržetí věci za účelem zajištění splatné pohledávky.

Uplatnění zadržovacího práva je jednostranný akt.

Předmětem zadržovacího práva může být pouze movitá věc.
Například auto v opravě autodílny dokud nebude zaplacená oprava auta.

I 23-20:02

Na rozdíl od zástavního práva má **zadržovací právo pouze funkci zajišťovací a nemá také funkci uhrazovací.**

Zadržená věc **může být použita k úhradě pohledávky. Nelze zadržovat věc svépomocně nebo listivě odňatou**

Věřitel je povinen dlužníka neprodleně vyrozumět o zadržení věci. Věřitel má přednost před jinými věřiteli.

I 23-20:07

TEST

Vlastník pozemku na něm zřídil studnu za pomoci souseda a proto se dohodli, že studna bude sloužit oběma. Uzavřeli spolu písemnou smlouvu, podle které vlastník pozemku a studny zřídil ve prospěch svého souseda věčné břemeno. Věčné břemeno opravňovalo souseda doživotně bezplatně čerpat ze studny vodu. VB bylo vloženo do katastru nemovitosti.

Soused zemřel a dědicové po pět let chodili pro vodu. Potom vlastník udělal plot. Dědicové se domáhali, že vydrželi právo věčného břemene.
Uspěli dědicové?

Právo VB patřilo konkrétní osobě, nebylo spojeno se sousední nemovitostí.

Úmrtím toto právo zaniklo, dědicové jej nezdědili ani nevydrželi, protože u práv k nemovitostem je vydržovací doba 10 let.

Dále vydržet právo VB může jen oprávněný držitel a to dědicové nebyli.

I 23-20:13

TEST

Obchodník si půjčil peníze a k zajištění pohledávky zastavil cenný šperk. Uzavřeli písemně smlouvu, s tím, že nebude-li dluh do 1 roka splacen, zástava přejde do vlastnictví věřitele. Obchodník ve stanovené lhůtě dluh nesplatil a věřitel si šperk nechal. Obchodník (dlužník) u znalce zjistil, že šperk má větší cenu, než vypůjčená částka, proto chce šperk prodat a převyšující částku vrátit.

Uspěl dlužník?

Podle občanského zákoníka je **neplatný takový úkon, který se přičí dobrým mravům.**

Dále umožňuje odstoupit od smlouvy, kterou uzavřel v tísni za nápadně nevýhodných podmínek.

Realizace této zástavní smlouvy se přičí dobrým mravům a je uzavřena v tísni. Hrozí trestní činy lichvy.

I 23-20:19

TEST Podle smlouvy o dílo automechanik objednateli opravil staré auto. Cenu si neujednali.

Když mělo dojít k úhradě opravy, objednateli se cena zdála vysoká a částku nechtěl uhradit.

Automechanik objednateli oznámil, že uplatňuje zadržovací právo a opravené auto mu nevydal.

Vlastník auta neuhradil částku ani přes upozornění, že automechanik auto prodá. Automechanik auto prodal za nízkou cenu na součástky za cenu provedené opravy. Kupní cenu si ponechal.

Postupoval správně?

Automechanik neměl právo prodat. Měl vymáhat úhradu soudní cestou. Kdyby vyhrál spor a kdyby mu objednatel nezaplatil ani na základě vykonatelného soudního rozhodnutí, měl by přednostní právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku prodeje zadržovaného auta.

Objednatel má nárok na náhradu škody, protože ho automechanik svým protiprávním jednáním připravil o auto.

Zadržovací právo - má funkci zajišťovací a nemá funkci uhrazovací.

I 23-20:25

Děkuji za pozornost

I 23-20:29

Seznam použité literatury a pramenů:

RYSKA, Radovan. Právo pro střední školy. Praha: FORTUNA, 2003. ISBN 80-7168-832-0

RYSKA, Radovan. Příklady z právní praxe pro střední školy. Praha: FORTUNA, 1997. ISBN 80-7168-416-3

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Smart Notebook 11 - licence SOŠ logistická a SOU Dalovice, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Ing. Dagmar Pecháčková
SOŠL a SOU Dalovice
pechackova@logistickaskola.cz
leden 2013

Závěrečná stránka